ཇོམ་ཀླང་/ཨོམ་ཀླང་/ཀོཙྪ་ཀླང

जोमक्लाङ/ओमक्लाङ/कोच्चाक्लाङ
Jomklaŋ/Omklaŋ/koccaklaŋ

अजीतमान तामाङ

न्हुप गी

सोमोताङ

तेत्पा (प्रकाशक) : नेपाल तामाङ घेदुङ, ग्युल गे ठीमदा, कोनडोङडोङ घेत्मा ग्याम्बे

तामाङ ग्योत न्हेनाछ्र्मा लापारी ल्होछेमारी न्होर सीका ङा (Rs. 5/-)

ब्योङखोउ न्होमा

तामाङ ग्योत/ग्योजी छार्मा लापारी न्हो लाग्ये

न्हो लापी मुलमीमा

उर्बा छीरीङ तामाङ K.S.A.

लेके योन्जन, U.A.E.

लालसीङ म्हाम्बा, U.A.E.

मनोज लामा गोले, U.S.A.

धर्मराज तामाङ, सीङकोन

प्रतापसीङ तामाङ, ठमेल, याम्बु

रेमबहादुर लामा तामाङ, खास्योर

धनसुर बाओीबा तामाङ, गैरा, सेमजोङ

श्याम बहादुर लामा, दार्खा, हाल कतार

कृष्णराम दोङ, याम्बु, भुँईखेल

मर्का म्हाम्बा तामाङ, बोराङ

कर्ण बहादुर घीसीङ, दोलखा

"ग्योत टीसाम तामाङ जात टीबा, ग्योतमासाम तामङ जातनो माबा"

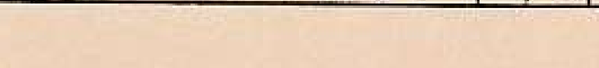

जोम क्लाङ

ཇོམ་ཀླང་/ཨོམ་ཀླང་/ཀོ་ཙཙ་ཀླང

जोमक्लाङ/ओमक्लाङ/कोच्चाक्लाङ
Jomklaŋ/Omklaŋ/koccaklaŋ

अजीतमान तामाङ

न्हुप गी

बोमोताङ

तेत्पा (प्रकाशक) : नेपाल तामाङ ग्हेदुङ, प्ह्ुल गे ठीमदा, कोनडोङडोङ थेत्मा ग्याम्चे

तामाङ ग्योत ल्हेनाछ्नां लापारी न्होछेपारी न्होर सीका डा (Rs. 5/-)

तेत्या (प्रकाशक) : नेपाल तामाङ ग्हेडुङ, गे ठीमदा, कोनडोङडोङ थेत्मा

छेबुम (कृति) : जोमक्लाङ / ओमक्लाङ / कोच्चाक्लाङ
. Jomklaŋ/Omklaŋ/koccaklaŋ

यावाङ © छाङमान स्युप्पा याङपा ब्रीपाकाषा (सर्वाधिकार कृतिकार)

डोनरी थोन्बा : ग्यारजा ङा (५०० प्रति) Pig Year 1995

ग्योत डीक्पा, ब्रीपा न्हुप्पादुत्पा : *अजीतमान तामाङ*

पार स्होबारी न्होलापा : *नरेश पाख्रीन तामाङ*

छ्युपा स्हेङबा : *लाक्पा दोर्जे तामाङ (राष्ट्र मान तामाङ)*

For Mail :
Ajit Man Tamang (Amat Chothen)
Bidur Municipality, Ward No. 9
Block No. 9/5, Phone No : 010-60042
West Nepal

तामाङ ग्योत पाङगे लोप्के

पारखाङ : *जीबन प्रीन्टिङ प्रेस, छार बजार, याम्बु, ४१२३४५, ४१४१५५*

[illegible] जोम क्लाङ

ཇོམ་སྐད། ཨོམ་སྐད། ཀོ་ཙྪ་སྐད

जोम / ओम / कोच्चा क्लाड

जोम पाडबला ताम स्येत्चीम हुचुदीड डीक्पी लेडमो (ताम) ड्योत्या डीक्नाले पाडखाम्साम हुचु ताम डी जोम्पा (मिल्छ) डीक्नाले पाड आखाम्साम आजोम । जोम डीक्नाले पाडआखाम्बा दीड ड्योत्पी म्हीदा नाम्सागी पीन्दोबा । आसीम थेचे हुचु नाम्साला ज्याबी ग्ला दीड स्हे ताबीबीनो कीम्पा आज्याबा थाम्चे स्हे जोम पाड आखाम्बी म्हीदा पीन्बा । हुचुचे लीक्याम जोम स्येत्पा पाडबा खानाखानाम ओम पाडपुडजीमके जोम स्येत्पी पे मुपा ।

जोम न्हुपकी तामाड नाम्सारी कोलामा रा, म्हे छाडीमा, ताडरी, गोरेमोरी (पर्मसा) ल्हारी छी-सीडमारी डीबी दुीरी (बेलारी) यीदेबी जोम ड्योत्या क्लाडपा मुला । पाडसाम खानाखानाम जोम क्लाडबा आपाडनाले कोच्चाक्लाड, ओमक्लाड, पाडबा मुला । चु ड्याडकी जोम क्लाडदा नो ज्यार्तीमाचे थेनेमाकी ग्योतरी "नाम्सा चाबी नाम्थर" पाडबाटीम । लासो ।

ङाअी सेमरी

ङाचे चुरी बोमताङ, सावाङ, देअुली, दोलेप, सेर्तुङ, बराङ लापा खादीङ, सेमजोङकादे नाम्साअी न्होमा दीङ गान्वा गान्सुम मादा ङचोत्जीम ब्रीचीम, ङ्याङकी नाम्सा दीङ ग्योत न्हाङचेनो, म्हाबोर्टीबाला, ह्वालस्हेङबी ग्यामले चु जोम/ओम/कोच्चा क्लाङकी बुम तेल्के छेटीबला मुला। चुवीङअे याक्को जोम देर्स्ये लीक्याम काप्सीनो बोलां देरेदा, चुदेकेनो पाङलेअेनो म्ह्याङच्याके म्हेन्चीम चु बुम जोम सो–जीम ब्रीपाला मुला।

जोम न्हुप्पा सो–बारी ङदा लापा लाम्साला, राष्ट्रमान तामाङ, धनबहादुर तामाङ, बोराङला मर्काम्हम्वा तामाङ, गैरा सेमजोङला धनसुर तामाङ, दर्खाला स्याम बहादुर तामाङ, सावाङ, दोलेपला रमेश बाअीबा, पाटागोम्बाङला नरेश पाखीन, बोमताङ काअुलेला धनसिं तामाङ, आसीम तीप्लीङ बोराङचे "Alternative Learning Centre" खास्योरटी खेत्टीवी आमाकोलामा दीङ ङाला आमा दीङ आमाग्रेनचे, ङ्याङकी तामाङ ग्हुलरी दाङबो हेन्छे क्लाङजीम, ङचोत्जीम खाबी जोममा, ङदा स्येत्जीम न्हो लाबाला मुला। थेने गोदोपदानो ङाअी तीङनाङ ग्यामचे फ्याफुल्बा थुजेछे फुल्बा।

जोम क्लाङकी बुम स्हेङपारी पारखाङला ङोप्ता भीम तामाङ, छार बजार याम्बु, पार स्याङबी आस्याङमा कन्य, तुल्सीङ, सुर्य, बीरमान, अमृत दीङ स्यान्दो न्होलाजेत्वी गोदोपदानो याक्को याक्को थुजेछे फुल्बा मुला।

चु बुम खेत्जेप्पी गोदोपदानो चु जोमक्लाङकी बुम खादेबा, खात्राङ छोर्जी। ब्राचीम न्हाङसाम बी ङा लीक्याम देर्स्ये गी बुमरी ब्रेन्जीम टीटीसे मुला। लासो

- अजीतमान तामाङ, बोमताङ

ཛོམ་ཀླད་ ཨོམ་ཀླད་ གཙི་ཙི་ཀླད་

* ཝུ་ཙི་བཞིའི་ བཙིམ་དིམ་རི་སྐད་མོ་ཏ་བ་ ཏ།
གྲེ་ ཁྲང་བ་ལ།

* ངེའི་གྲུའི་ ཡིད་ལམ་ཤ་བ་ ཏ།
ཕེ་དེའི། ཕིར་ཤིད་

* ཨམ་ཡམ་ རུང་ཏེཔ་ ཛེམ་མ་ ཏ་ཏེ་བ་ ཏ།
ད་རྒྱུང་ཚོ་ སྣ་གུ་ཝའི་ གི་ གུའི་ ཅེ་རེ་པ།

* ཤོང་རི་ སྨི་ཙིམ་ གང་རི་ ང་ར་བ་ ཏ།
ཏ་རི་ སྨུག་ཙིམ་ ཤེད་ ཀླེབ།

* གོར་གོར་ ང་ ཡར་བ་ ཏ།
ད་ཡི་ བེར་ས།

* ང་ཨེ་ ཁྱིའི་ཙི་ ཨོག་ཙོག་ ཏ།
ཝ་གི། ཝ་ཏྲི། ཝ་ཤི།

* སྐུ་ཨི་ཀྲི་ ཡོང་རི་ ཕ་ཨུ་ལ་ཨི་ གཔ།

ལ་སྒྱུ།

* སྨྲེ་ཨེ་ཨེ་བི་ མེ་ཨེ་ བི།

དགས།

* སྤུང་ཨ་རེ་བི་ ཡོང་ ཏ།

ནག་སྤུམ།

* ཕྲེད་སོམ་ལ་ སྤུ་གི་ བི་ ཏ།

རྫང་བྱུ།

* ཕྲེད་སྣི་ཚོ་པ་རྡིམ་ གོ་སང་པ་ ཏ།

གྲུ་སལ་ སྤུ་ཏས། གོ་ཏས་ ཤུང་པ།

* ཕྲེད་སྣི་ ཀྲེ་ ཀྲུ་ཨི་ བཱིར་ ཚོང་པ་ ཏ།

ཊེ་ཊེ་བ།

* ད་བིཙོ་ དེམ་ ཉེང་བ་ ཏ།

ཤུ་མོ།

* ཡབ་ཡབྷ་ ཞོད་ད་ ཞོང་བ་ ཏ།

པཉེ། ལ་ཁམ།

* ཕིར་ཞོ་ མར་ བྱུང་རི་ སྐུ་ཨོ་ ཏ།

མོ་ཙ།

* སྤུང་ཙེ་ གོལ་ བྱུབ་ ཏ།

མོ་ཙ་ཏོང་ས།

*ཡཱི་སྔོང་ ཛོའི་ སྐུཔི་སྔོང་ ཏ།

རྫོང་ག།

*སྒྲང་བ་ ཚོར་བ་ ཡཙེ་ཨ་ཞབ་པ་བ་ ཏ།

ལ་བ། ཤུག

*ར་སེད་པ་ དིང་ཞང་ནོང་པ་ ཏ།

མར་ཚ་ གློབ། ཁྲུམ་ཤི།

*དུ་ཀི་ མུཔི་ གླུབ་ ཏ།

ཕར་སི།

*ཏམ་ཨ་བཟང་བ་ ལེབ་མེབ་ ཤུར་པ་ ཏ།

སྨ།

*ག་དེ་གྲུཙི་ ཛོཛེའོ་ ཀླི་ བྱུར་བ་ ཏ།

རྩབ་ད།

*ཀྲ་སུ་ཡཱཙ་ ཁན་ཏོ་ ཨ་དོ་བ་ ཏ།

ཀི། ཀུཙོ་ ཤོག།

*སྨི་གི་ཤབ་ སྨིན་ཏ་ ང་ཙེབ་པ་ སྨོན་ཏ་ བྲུ་ ཤ་ཞེབ་ ཏ།

ཡཱི་ རུས་ རྒྱུམ་པ།

*ཕྲེད་ང་ལ་ དེར་མོ། ཁཟ་ གི་ ཏ།

ཡ་སླ།

*སྨེ་མི་ གི་ ཀང་མི་ སྤི་ ཏ།

ཁྱུག

*ལྷོར་གྱི་ནུང་རི་མར་ མར་གྱི་ནུང་རི་ ལྷུཀྲི་ ཏུ།

ཀིན་ཧྲི་མ། ཚ་ཀཱ་ཞི་ས་ཀྲུ།

* རྣ་དང་ཧྲིའི་ སྨྲི་ཙོ་(ཐུ་ཞི་ཙོ་ ཞེན་གྱི་ སྨྲ་ཞི་པ་ ཏ།

གྲིའི་སྦྲིད་ སྨྲ་ཤི་པ།

* སྨྲི་ཐིལ་ མི་སྨྲི་ ཏ།

བསྩེལ་ཐར་པ་ལ་ཙེས་མ།

* སྨྲི་གྱི་ སོའི་བྲང་སབ་པ་ ཏ།

ཆར་ཀ་ ཀུབ་ལ།

* གྱི་ནུང་རི་ གྱིབ་སའི་ ཁྱིཙེ་ཧྲིབ་ ཏ།

བལ་པ།

* མི་བཀབ་པ་ནུ་ཞིང་ཙུང་བ་ ནཙེམ་པ་ ཏ།

བཀབ་ཙོ་ལ་ཙེས་མ།

* རྒྱ་ཀོན་ མེ་ སྐྱོང་ཁྲང་བ་ ཧྲི་མེ་ ཏ།

སེ་སོར།

* ནུ་ཞིང་ཙུང་བ་ཧྲིང་ ཙམ་པུང་བ་ ཏ།

ཚོར་སྤྲི་ / ཀལ་ཏུར།

* ཧྲོའི་ གྲིད་ཙེམ་ ཞེག་པ་ཙོ་ པུང་བ་ ཧྲིང་ཚེང་བ་ ཏ།

སོའི་བཞེ / མོཏར་སཛི་ཀལ།

* ལ་ཨཙེ་པེ་ ཞེན་གྱི་ ཧྲིམ་ཧྲིམ་གྱི་ ནུན་ཧེ་ ཏ།

ན་གྲིན་ཧྲིན་གྲི།

* ངར་ཧྱེ་ཚོ་ཨ་ཙི་ཏ་མང་ཚོ་ཙ་བ་གྱིང་བ་ང་ཐུང་པ་བོ་མུ་ཡ
ཆི་ཙབ་ཏ།

སྒྲལ།

* ཀེ་ཅེག་ཀེ་ཅེག་ཤེང་ག་ངེ་ཁྱིམ་མ་སྒྲིག་སྒྲེ་རེག་ཏ།

ཐུ་ཡུ་ཐུ་བ་སྐྱུ།

* སྤྲ་བརྡ་ཨ་ས་ར་པི་ཧོང་བོ་ལ་རི་རི་རིས་ཏ།

གོ་ཤིང་རི།

* མུད་ཀུམ་དོར་ཁེ་པ་པ་ཏ།

ས་ང་ནམ།

* མི་གེ་ཝེ་མི་ཕུ་ཡི་སྨྲི་ཏ།

ཚོང།

* པ་ར་རི་ཙ་ཝུ་ཛེང་ཙོ་བལ་ཏ།

གན་ཏ་

* སྨྲིན་ཏ་སོ་མ་ལ་ཕེ་ཙ་བི་ཏ།

ཛེང་སྐྱུ།

* སྨྲི་ནུ་སོ་མ་ལ་གྲ་བི་ཏ།

ཕོར་ཙོ། ཧྱེ་ཡུལ་སྨྲ་བི་ཏན།

* སྨྲི་བིད་གྲམ་པ་ངེ་རི་གྱུང་པ་ཏ།

སྐྱུ་ཝ་དི། མཎྜལ།

* སྨྲི་བི་ལ་ནུ་ཕིང་བི་ཏ། སྦྲུ་དེས་ནུང་གོ་ཙེ་བ།

ཙོ་མ་ཏེ།

* ཕྲེད་ ཉི་ མུ་བ་ རབ་ཙེམ་གོ་ནོ་ ཧེ་བ། ད།
མྲུ་བ།

* ཡོཾ་སེ་མྦི་བི་ ཀྲི་ ཚོ་བོན་ ཀ་ལ་ཙེམ་ ཧེ་བ་ ད།
མོ་ལེ།

* ཏུ་ཙུ་ མུ་ ཙོང་ནོ་ ཙོང་པ་ པང་ཙེམ་ ཨཧྲ་ ཀྲུ་ཀྱི་རི་ ཏབ་...
ད། རིན་ སེར། ཁྲིན།

* ཀོ་ལ་ ཧྲང་ཧྲང་ དྲུ་ཀྱི་ ཐུན་པ་ ཤེ་ཀ་པ་ ཏབ་ དིང་ ཁླེབ་ ད།
རིམ་ དོ་བ་ མ་ མུ་བ།

* དིམ་ བེ་རི་ སྨི་ བེ་བི་གོ་ནོ་ ཧེ་བ་ ད།
བོ་ཨྲི་ ཏམ་ ཀོ་ས།

* ཧྲི་རི་ ཉི་བ་ དིང་ དིམ་རི་ ཏོན་བ་ དིམ་རི་ ཡུ་བ་ དིང་ ཧྲུ་རི་
ཏོན་བ་ ད། ཡར་ ཏར་ ཐོ་བ།

* ཁ་དེབ་ ཨོ་ཨོ་ཨེ་ ཟེ་ བོ་ཏོ་པ་ཏོ་ ཏ་ཟེ་ ད།
ཝུར། ཝེར་ ཏང་

* ཨ་ཙེ་ པང་སེམ་ དིན་བི་ཀྱི་ གྱུ་ཏ་ལ་ ཙེ་ཨེ་ པང་སེམ་
སྨི་ཀྱི་ ལྷི་ཀ་ ཏ། ཏེམ་ཙུ་ལ།

* ཀྱུང་པ་ དིམ་ཀྱི་ སྣེ་ཀ་ཏ་ ཉང་ཀྱི་ དིམ་རི་ ཁབ་ ད།
མྲུ་བ་ ལེ་ ཏེང་བེ་ད། གི་བི་ད།

* པ་རུ་ སྨི་ཙེ་ ཡོར་ཡོ་རི་ ཡུ་བ་ སྲང་བ་ཙེ་ ཁླེབ་ ད།
ཝམ།

* ཛྙིང་ཝཱི་ཀྱི་ ཚྭི་ ཝམས་ ཝཱི་རི་ཀོཝ་ ཉིབ་ ད།

བར་རི་ མུ་ཡི་ སྐུ། སང་ཐྲ།

* ཚྭི་ཝཱི་ གང་ཀླི་ ཙི་ལུ་ཨ་ཙན་ཝུ་ ཚོང་ཝ་ ད།

བ་ཏི། མ་ཏར།

* དོང་པོམ་ ཛིད་ གྲེད་པམ་ ཨཱ་སམ་པ་ ད།

ཟོ་ཤོ།

* ཨ་མམ་ ཚེ་མེ་ ཛེ་མེམ་ ཁུ་ཡུ་ད།

ཙོ་ནུ།

* ཙོ་ཝང་ཨཱི་ཝོ་ ཨར་ ཡིས་ཨུ་ཤི་ཝོ་ ཨར་ ད།

ཀཱ་ཀུ། ཀུ་ལ་ཝཱི། རུ་ཡི།

* ཀུ་མེ་ སྣང་ རྐྱུ་རི་པ་པམུ་ ད།

ཤུ།

* ཡང་ཏུ་ རང་ཝ་ལ་ རོ་རོ་ རོང་ཝ་ ད།

ཤོང་ཀྱི་ དར་ང།

* ངཚང་ཧྲི་ ཤོང་ དར་ཝ་ཀྱུ་ཝ་ ད།

ཐྲང་ཤིང་ཧྲི།

* དར་ དོར་ཙེ་ རུ་ཨཱི་ཝ་ ད།

མོ་ཙོ་ཝུ་རི།

* ཐྲེད་ ཀླི་རི་ ངི་ཨེ་མཝ་ ངི་སེ་ཝ་ ད།

སེ་མ་ཙོན་ཀྱི་ ཝ་ཡིང་ ངེ་ང་རུ།

* གདོང་གང་ པོ་པོ་ ཁྲམ་ཁྲ་ ཏ།

རྨོ་ཤིང་ སྐྲིན་དོ་ སར་པ་ལ།

* གདོང་ནོ་གང་ མཚེ་ ཀུལ་ཁྲ་ ཏ།

བྲུ་ཛོང་ཙོ་སྣོང་པ།

* ལང་པོ་ཨི་ ཕོའི་ མེ་ཤུམ་པ་ ཏ།

ཤེས་པོད། ཡུལ་ཉིན།

* སྤྱི་གང་རི་ པོ་པོ་ ཁྲམ་པ་ ཏ།

ཤུ་གི་ སར།

* གདེ་ ཀླི་ཀླིར་ཀ་ པང་ལེ་ནི་ ཀྲི་ཀ་ནི་ཙོང་ཙོན་ ཏ།

ཀླུ།

* ཤུབ་དིང་ ཀ་ཀ་རེ་ཀ་ ཟེ་དང་པ་དིང་ ཤུན་ཏུ་ཏུང་ ཏབ་ ཏ།

པར་ཨུ་མལ།

* དོང་པོ་ ཀ་པེའི་ ཀུལ་ཤི། ཀྲ་ཀུ་ ཀུཔ། ཏ།

ཁྲམ་ཕ་ཛོང་། ནབྱུ་ཛོང་།

* ཉེ་ཡ་ མལ་གི་ གྲུ་གི་ སྒྲོ་ཚོ་ ཁྲབ་ལེ་ནི་ ཨ་པེ་པ་ ཏ།

དྲུང་།

* གྲུ་གི་ སྒྲོ་ཚོ་ སྤུ་གྲུ་གི་ ཤི་པ་ ཏ།

ལྦུ་པ་ཏི་བོན།

* ཧུབ་ ནལ་མོ་གི་ གདེ་ཚོང་ལེ་ནོ་ ཨུ་ཁྲུམ་པ་ ཏ།

གྲུམ་གྲུ་ལྷུམ།

* ཀུམ་ལོ་འཛམ་དེམ་ཟླུང་ཚེ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་ལག་པ་ད།
ཉིང་ཤིང་ཛང་ཚོ་ཡི་སྨྱུ་པ།

* ཀ་ལེ་ཕྱི་ལ་ ཉིང་གི་ཁབ་ ད།
ཧུབ་ད།

* ཡིས་ཀ་ལི་ པས་མ་ ཤུ་པ་ ད།
སྨེ་ལེ་མི།

* ཀྱུར་གྱི་ ཚེ་གའི་ ཤིང་གྱི་ གབ་ ད།
པོ་ལང་།

* བྲ་ཤུང་རི་ བཟླི་ལྡི་པ་པ་ ད།
ཏུ་མོ།

* ལྡེབ་གྱི་ ཧུང་ཤི་ འཛིམ་ ཀུམ་ལོ་ཕྲེབ་པ་ ད།
ཕར་སི་ རི་པལ།

* ཀྱུ་པ་གི་ཚེ་ སུ་ཕྱི་ཕྲལ་ཏ་ ད།
ལྷོ་ནར་ཀུང་ ལྡེམ་པ།

* ཝང་གྱི་ཏུ་པེ་ གྲ་རི་ ཕྲེལ་མི་ ཤུང་རི་ ཀུ་པ་ ད།
སུང་གཔ།

* རྣམ་བུ་ ཁཛི་ ཏུ་པི་ ཤུ་ཀྱེ་ ད།
ཕུམ་བྲུ་དར་སྦུང་།

* ཛིཚོམ་ ཙེ་རི་པ་ པོ་ཚོམ་ སྔོན་ཏེ་པ་ ད།
ཧུབ་ད།

*ཤེམ་བམ་ གོར་ལི་ཏེ་པ་ ཁེ་ཙི་ཤ་པ་ ཏ།
ལི།

*ཨ་ཤེ་ཚོ་ ཨ་ཙོད་ རོ་བ་དོ་ག་པ་ ཏ།
རྡོ་ག་ཙེ།

*སྨྲི་ཨི་ ཧུང་ཞི་ སྤ་བ་ཤིག་བེ་ ནེ་བལ་ ཏ།
མ་ཆེན།

*དིཀྵི་ ཐི་ མུ་ནི་ སྨྲི་ཏ་བ་ ཏ།
སྒུ་ཕྲེན།

*ལང་བོ་ཨི་ བོ་རི་ ཧི་མ་ར་ ཏ། ཕུང་པ་
དི་མ་ཇོལ་ པང་ཤེ་པ་ནང་བི།

*ཙ་ཞིམ་ མ་ག་གོ་ ཙ་ཞིམ་ ཙེ་ག་བེ་ ཏ།
རྩི་བི་སྨིན་དོ་ པོ་བོ།

*ཨམ་སྨྲེ་གཏ་ ཇི་མེ་ རི་ཨེ་དོ་ ཏ།
སྲི་ཕུང་སེ་ཤ་ཨུ་ལ་ཡོ་ངོ།

*སྤྲི་ཨིམ་ ཁེ་པ་ དི་མ་རི་མ་ ཤེ་མ་པ་ ཏ་བ་ ཏ།
པོ་སྨི་ཏ་བ།

མུ་ཛེ་ཚེ

| ཕྱ་ཕུལ |

मुजेछे/फ्याफुल्ला

जोमक्लाङ/ओमक्लाङ/कोच्चाक्लाङ

- न्हाचे फओ बाचीम दीमरी साङमो ताबा ता ?

  क्रे खाङबला
- ङेअी ग्येरी पीङ लामा स्याबा ता ?

  फेदरे/फेरसीङ
- आमाम रुल्टीबा जामेम ताटीबा ता ?

  दारपुङचे ब्हाकुमारी की/क्युअी तेटीपा
- स्योङरी प्लाचीम गाङरी ङारबा ता ?

  तारी म्याप्पजीम सीङ क्लेबा
- कोरो कोरो ङा यार्बा ता ?

  दाबी बेर्गा
- ङाअे खाची ओक्चोक ता ?

  नाकी
- म्हुअीकी पोङरी स्याउलाअी गाप ता ?

  लापु
- म्हीअेगी मीअेगी ता ?

  दाप

- सुङ आरेबी योङ ता ?

  नाकाफुम

- थेत्सोमला फुकी गी ता ?

  जाङगु

- थेत ब्ली छीपजीम गो साङपा ता ?

  गे-साप/फुताब युङपा

- थेत ब्ली ग्ये/ग्योआी गीरी छ्योङपा ता ?

  ङे ङेबा

- दा-गीचे दीम स्हेङबा ता ?

  स्यामो

- यार्बा यार्बा स्योङदा लोङबा ता ?

  पाने/लाखाम

- फीर्लो मार न्हाङरी म्हुआी ता ?

  मोचे

- सुङचे कोला न्हाबा ता ?

  मोचे डोङबा

- यार्बी ल्हेङ ज्योआी मापील्हेङ ता ?

  दोङगा

- म्राङबा, छोर्बा याचे आस्याप्पा ता ?

  लाबा/लुङ

- रा-सेत्बा दीङ टाङा डोङ्बा ता ?

  मारचा (खुर्सानी) क्लेबा
- रुगी मुबी ग्लाप ता ?

  फर्सी
- ताम आपाङ्बा लीपलीप स्युरपा ता ?

  ब्ला
- गादे क्राची होतेनो ख्ली प्युरबा ता ?

  न्हान्दा
- क्रासु यार्बा खान्डो आदोबा ता ?

  की/क्युअी स्योङ
- म्हीगी स्याबा, म्हीन्त ङा च्याटीबा, म्हीन्त ब्ली लापा ता ?

  यारी बुसा नाअीबा
- थेत ङाला देरमो/खारबा गी ता ?

  या फ्ला
- म्हीमी गी काङमी ब्ली ता ?

  ख्याङ
- म्हारकी नाङरी मार, मारकी न्हाङरी म्हुअी ता ?

  केन्जोम (मकै) खार्बाला केन्जोम गोगा
- रुन्दाङ न्हीरी म्हीची/म्हीच्युअीचे तेन्की माअीबा ता ?

  क्रारी सेत माअीबा

- फोंसेम्ही गी ऋारी छी बोन्गी कालचीम टीबा ता ?

  मोले
- तुचु मु ठोङनो ठोङपा पाङचीम यार्बा कुतीरी ताबा ता ?

  रीन
- कोला न्हाङन्हाङ द्होती वेन्बा खेक्पा ताबा दीङ ख्लापा ता ?

  रीन मातोर/रीन मुगु
- दीम गीरी म्ही गी-गी केनो टीबा ता ?

  गोयो, ताम्रा कोसा
- न्हीरीङीबा दीङ दीमरी ङोन्बा, दीमरीयुबा दीङ न्हीरी ङोन्पा ता ?

  यारी तारी नाजीम यार्बा
- खातेबा स्योस्यो गोदोपदानो तोसे स्हे ता ?

  न्होर (टाङा)
- आचाअी पाङसीम दीन्गीकी गेतला, चाअी पाङसीम म्हीकी लीका ता ?

  तीम्ङघु सेत्पाला
- क्योङपा दीमकी प्लेक्ता, ङ्याङकी दीमरी खाबा ता ?

  म्रापकी तीङलीङ (कीलीङ)
- बरु म्हीचे फोर्स्योरी युबा प्राङबाचे ख्लाबा ता ?

  नाप

- जात-गी की म्ही नाम्सा गीरी केनो टीबा ता ?

  बार री मुपी सुन, साङा

- म्ही-गी काङब्ली, चालु आचानो छ्योङबा ता ?

  गाडी

- दोङबोम् जीता ऋत्पाम आखाम्या ता ?

  पोलो

- आमाम छामे, जामेम खुयु ता ?

  चानु

- चेनाङअी नो आरे बीसौलीअीनो आरे ता ?

  टुपी (कुलागी) ऋाकु

- छ्युमे न्हाङ ब्यो तीप्पाला ता ?

  ले

- लाङ्डु रेङबाला रोरो रोङबा ता ?

  स्योङकी तारङा

- ङच्छ्याङ न्हीरी स्योङ ङार्बा/ङ्याबा ता ?

  थाङसीङ न्ही

- ङार तोरचे रुअीबा ता ?

  मोचे

- थेत ब्लीरी, ङी लेम्बा, ङी खेय्बा ता ?

  सेमचेनकी नाबीङ दाँङ रु

- गाङनो गाङ पोबो ठाम्पाला ता ?
  डोमसीङ म्हेन्दो सार्पाला
- गाङनो गाङ माने कुल्बा ता ?
  न्हु जाङचे डोङपा
- लाङबोअी फोरी मे लुम्पा ता ?
  सेलपोङ/लाल्टीन
- म्हेय गुङरी पोबो ठाम्पा ता ?
  मुकी सार
- गादे ख्लेथेन्के पाङलेनो, थेकेनो ङो-ङोन ता ?
  ब्ला
- युबा दीङ केकरेक, तेत्पा दीङ लुन्त्तुरुङ ताबा ता ?
  पार (उमाल)
- दोङबो कापेरी टुपी मुपा ता ?
  ङ्याम्ङ्या जाङ
- तेया मामा गी ग्यागी म्हीचे खाप्लेअीनो आबेबा ता ?
  दुङ
- ग्या-गी म्हीचे फुकी-गी खीबा ता ?
  ल्हाप्तीबोन
- टुप नाल्मोगी गादे छेङलेअीनो आथुम्बा ता ?
  ग्याम

- कुम्लो नाजीम दीमचे डोङके डोङके लापा ता ?

  तीङलीङ जाङतोबी म्राप

- कोला डीला तीङ गी ता ?

  न्हान्दा

- पीस्कुले पासमक्याबा ता ?

  म्हेअी - मे

- म्हारकी ठेकारी सीङकी गाप ता ?

  पोलाङ

- ब्रारा गुङरी नाख्ले ल्हीप्पा ता ?

  न्हाली

- न्हेनकी न्हङसी कुम्लो न्हाजीम यार्बा ता ?

  फर्सी लाङ्ङुरी फर्सी रोबा

- क्यापा गीचे पुङी बाल्बा ता ?

  लेचे नारखुङ ल्हेम्पा

- ङ्याङकी टुपी क्रारी, थेला टुपी सुङरी कुपा ता ?

  बुङगाप

- डोम्पो खाजी टुपी स्युतो ता ?

  फुम्बुअी गाप

- जोचेम चाटीपा फोचेम डोङटीपा ता ?

  रान्वा
- लेम्बामा गोर्‌ले गुङरी खेयबा स्याबा ता ?

  ले
- आलेचे आच्योदा तोबा ता ?

  तोक्चे
- म्हीअी न्हाङसी था फलेक नाबा ता ?

  याछीन
- वीडीरी डी, मुन्हारी ब्ली ता ?

  ग्या
- लाङबोअी जोरी तीम्रा रोबा ता ?

  दीमजोला युङबा
- लाङबो डोङ्यार्बा मेमी गाबा ता ?

  दाप
- च्यासीम यागो चासीम चेक ता ?

  रोबी म्हेन्दो पोबो
- आमा प्लेक्ता जामे रील्दो ता ?

  ह्योदो
- न्हारीम खेय्बा दीमरीम लेम्बा ता ?

  पोलो डाप

थुजेछे / फ्याफुल्ला

नेपाल तामाङ घेदुङको परिचय

स्थापना

यो राष्ट्रियस्तरको सामाजिक संस्था हो । नेपाल राष्ट्रको विभिन्न भु-भागमा बसेका तामाङ जनजातिको हक, हित, भाषा, धर्म र संस्कृतिको संरक्षण र सम्बर्धन तथा सामाजिक-आर्थिक समुन्नति सँगसँगै राष्ट्रोन्नतिमा आवश्यक योगदानको निम्ति सामूहिक तथा संगठित रूपमा प्रयत्नशील रहने उद्देश्यले सम्वत् २०१३ सालमा स्थापना भएको हो ।

उद्देश्य तथा निति :

क. यो संघ राजनैतिक दल विशेषसँग असम्बद्ध र लाभनिरपेक्ष रहनेछ ।

ख. राष्ट्रियता, अखण्डता, स्वतन्त्रता एवं राष्ट्रको समुन्नतिका निमित्त तामाङ जनजातिका सक्रिय सहयोग सामूहिक आधारमा उपलब्ध गराउने ।

ग. मानव अधिकारका विश्वव्यापी घोषणा, नागरिक एवं राजनैतिक अधिकार तथा आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक अधिकारका अन्तर्राष्ट्रिय सन्धव (Convention) अधिवृत्त (Protocal) एवं सन्धि-सम्झौताले दिएका नैसर्गिक मानव अधिकार र त्यससँग सम्बन्धित सबै अधिकार प्राप्तिका लागि कार्य गर्ने ।

घ. राष्ट्रभित्र र बाहिर रहेका समान उद्देश्य राख्ने विभिन्न जाति उत्पीडित जाति र जनजातिको संघ, संस्था, व्यक्तिसँग सामूहिक रूपमा सुमधुर एव सद्भावनापूर्ण सम्बन्ध अभिवृद्धि गर्ने तथा सबैसँग मिलेर साझा एव हितका लागि कार्य गर्ने ।

ङ. तामाङ भाषा, लिपि, कला, धर्म, संस्कृति, समाज व्यवस्था, इतिहास् आदिको विषयमा अध्ययन, अन्वेषण गरी पत्र-पत्रिका, पुस्तक प्रकाशन गर्ने, विद्यालय सञ्चालन गर्ने, फिल्म, क्यासेट, सार्वजनिक प्रवचन् गोष्ठी, सभाद्वारा प्रचार र रेडियो टेलिभिजनको माध्यमबाट प्रसारण गरी तामाङ भाषा, धर्म संस्कृति, कलाकृतिको संरक्षण एवं संबर्धन गर्ने ।

च. तामाङ समुदायको शैक्षिक, बौद्धिक, शारीरिक, आर्थिक तथा सामाजिक अभिवृद्धिको लागि कार्य गर्ने ।

छ. उल्लेखित उद्देश्य पुर्तिका लागि अन्य कार्य गर्ने ।

पाल्देनला तामाङग्योतरी छेबुममा

(कृतिकारका तामाङभाषाका कृतिहरु)

(१) ङ्याङला काओीरनरी व्हाओीखा न्हुप्पा दुत्पा - टे ल्हो १९९२
(हाम्रो रूहावतमा कविता संग्रह)

(२) साङग्ये ङ्याङला ग्याम, तुन्चा साङग्ये ठुङन्हाप
(बुद्ध हाम्रो मार्ग, संक्षिप्त बुद्ध जीवनी - ज्या ल्हो, १९९३)

(३) बरु ग्हुन्सा, नाम्थार न्हुप्पा दुत्पा - खी ल्हो, १९९४
(धनीदेश तथ्यकथ्य संकलन)

(४) "क्योङखाउ न्होमा तामाङग्योत लोप्के" तामाङ ग्योतला ग्याम छेबुम
(आऊँ साथी तामाङभाषा सिकौं तामाङ भाषीय आधार संज्ञा संग्रह)

(५) जोमक्लाङ/ओमक्लाङ/कोच्चाक्लाङ - फा ल्हो १९९५
(तामाङ गाउँखाने कथा संग्रह)

(६) तामाङ ताम्पे - फा ल्हो १९९५
(तामाङ उखान)

(७) तामाङ ग्योतला डोन छेबुम (तामाङ बर्णमाला)

(८) पुखेन (Knowledge & Wisdom) अप्रकाशित ।

* क:पा मुलमी (केन्द्रीय सदस्य) नेपाल तामाङ घेदुङ

- ग्येखेन-डीक्खेन : छार-म्हेन्दो
- डीक्खेन "तामाङ" सोमला (तामाङ भाषीय त्रैमासिक समाचार संकलन)
- डीक्खेन तेन तेला (सम्पादन, प्रकाशक) : कोनडोङडोङ ला गी (तामाङ साहित्यीक संकलन)

तामाङ ग्योत न्हैनाछर्ना नापारी न्होछेमारी न्होर सीका ङा (Rs. 5/-)